

СТАНОВИЩЕ

от проф. дхн Иво Грабчев

Софийски Университет „Св. Климент Охридски“, Медицински факултет
член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност “доцент” по
професионално направление 4.3. Биологически науки (Биохимия)

Конкурсът за доцент по професионално направление 4.3. Биологически науки (Биохимия) е обявен в ДВ, бр. 63 от 30.07.2021 г. и бр. 65 от 06.08.2021 г. за нуждите на катедра „Химия и биохимия, физиология и патофизиология” при Медицински факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски”. В него единствен кандидат е гл. ас. д-р **Ася Цанова**. Представените за участие в конкурса документи и научните постижения отговарят напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Правилника на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“.

1. Представяне на кандидата

Гл. ас. д-р Ася Цанова е завършила Софийски университет ”Св. Климент Охридски”, Биологически факултет с бакалавърска степен по специалността „Молекулярна биология“ през 2003 г. и Магистърска степен по Молекулярна биология, специалност “Физиология на растенията” през 2005 г. През 2014 г. тя защитава дисертация за придобиване на образователната и научна степен доктор по 4.3. Биологически науки на тема: “Свойства и механизми на действие на невропептиди с моделни мембрани с оглед приложението им във фармакологията” с научен ръководител чл. кор. проф. дбн Здравко Лалчев.

През периода 2004 – 2005 г. тя е специалист-биолог в Биологическия факултет на Софийски университет "Св. Климент Охридски", а през 2006-2007 г. работи в “Чайкафарма Висококачествените Лекарства” АД, гр. София като биолог. През 2007 г. след спечелен конкурс е назначена за асистент, а от 2015 г. до сега е главен асистент в катедра „Химия и биохимия, физиология и патофизиология” при Медицински факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски”.

Гл. ас. д-р Ася Цанова е съавтор на 55 научни труда, 24 от които са в списания с импакт фактор/импакт ранг, които са цитирани 34 пъти (база данни Scopus и WoS, без автоцитати) а нейният h-индекс е: 4 (по Scopus) и 5 (Web of Science) Участвала е с 81 постерни и устни съобщения на научни конференции и е била член на работните колективи на 18 научни или образователни проекта.

2. Оценка на научно-изследователската дейност

В настоящия конкурс, гл. ас. д-р Цанова участва с 21 научни труда, реферирани в Scopus и WoS, които не повтарят тези за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ като 3 от тях са в квантил Q1, 5 – в Q2, 5 - Q3, 6 – Q4 и две са в списание без квантил. Освен тези публикации са представени и 20 научни статии, публикувани в нереперирани списания, годишници или сборници от научни конференции. Също така е представен и списък с участия в 73 научни форуми в страната и чужбина. Това показва, че получени резултати от досегашната научна дейност на д-р Цанова са намерили добро разпространение под различни форми.

Съгласно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правилника на СУ за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности „доцент“, минимално изискуемият общ брой точки от показателите по групите А-Е е 400 т. В настоящият конкурс гл. ас. д-р Ася Цанова участва с 432 т., което надвишава необходимите 400 т .

От 2014 г. д-р Цанова притежава образователната и научна степен „доктор“, което означава, че тя изпълнява изискването по задължителния показател от 50 т. от **група А**. По показателите в **група Б**, тя е представила 6 научни публикации в списания с импакт фактор и квантили (една от тях е с Q1, три с Q2 и две с Q4), с които тя покрива изискуемите 100 т. за този показател.

По показателите от **група Г** са представени 13 публикации, като в този случай общия брой точки е 213 от изискуемите 200 т. Подобно на публикациите от **група Б** и в тази група, изследванията са публикувани в списания с имакт фактор - две от тях са с Q1, две са с Q2, пет с Q3 и четири с Q4.

Представената справка за цитиранията по **показател Д**, е направена коректно съгласно изискванията, по Scopus и Web of Science и показва, че от представените в конкурса научни трудове, дванадесет от тях са цитирани 30 пъти, което се равнява на 60 точки при необходими 50 т.

По **показател Е**, които не се изисква за академична длъжност „доцент“, гл. ас. д-р Ася Цанова е отбелязала участието си в девет научни проекта и е съавтор в издадени 4 учебни помагала за обучението на студенти по биохимия в Медицинския факултет на български и английски език, като съответните точки сумарно са 106.

От представените научни трудове за участие в конкурса, се вижда, че д-р Ася Цанова работи в една актуална биохимична област, като основните научни приноси могат да се разделят в две направления.

1. Анализ на състава, свойствата и характеристиките на алвеоларния сърфактант в норма и патология

В това направление е направен задълбочен анализ на състава, свойствата и характеристиките на алвеоларния сърфактант в норма и патология. Тези изследвания имат фундаментален характер, с което се дава оценка на влиянието на степента на отклонението от оптималния състав на алвеоларния сърфактант върху свойствата му и от там на белодробната функция. Освен това проведените от д-р Ася Цанова изследвания имат и подчертано приложен характер за клиничната практика в търсенето на бързи и адекватни методи за диагностика на белодробната зрялост, както и за лечението на белодробни дисфункции.

2. Взаимодействие на молекули с биологично значение с моделни мембрани

Клетъчните мембрани играят важна роля в нормалното функциониране на клетките и могат да реагират на външни въздействия. В своите изследвания д-р Цанова разглежда взаимодействието на различни биомолекули, каквито са неврпептиди, хидрофилни полимери, антимикробни агенти с използване на специално подбрани монослойни или бислойни моделни мембрани. Важно място в тези изследвания заема използването на Лангмюировите монослоеове, като моделните мембрани, който са удобна и широко използвана система за изучаване на механизмите на взаимодействие между различни амфифилни молекули с биологичните мембрани. Получените от д-р Цанова резултати обогатяват разбирането на молекулните механизми на действие на тестваните съединения върху биологичните мембрани. Освен това тези анализи доказват ефективността от приложението на моделните мембрани като подходящ модел за изследване на активността на различни новосъздадени или модифицирани биологичноактивни молекули на ниво биомембрани.

3. Учебно-преподавателска дейност

Учебно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р Ася Цанова от 2007 г до сега, включва воденето на практически и семинарни занимания по курсовете „Биохимия“ и „Особености на метаболизма в норма и патология“ на студенти от Биологическия факултет и Медицинския факултет на български и английски език.

4. Мнения, препоръки и бележки

Нямам забележки относно оформянето на подадените материалите по конкурса. Те са подготвени коректно и ясно разграничават научните приноси на кандидата и напълно отговарят на изискванията на закона и правилника на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“. Личните ми впечатления от д-р Ася Цанова са отлични. Тя е винаги усмихната, позитивно настроена, готова винаги да помогне. Ползва се с уважението на колегите от МФ и студентите.

5. Заключение

Представените за конкурса научни трудове на **гл. ас. д-р Ася Цанова** показват, че наукометричните показатели надвишават изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ и в Правилника за неговото прилагане, на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Софийски Университет „Св. Климент Охридски“. Направеният анализ на представените за участие в конкурса материали от **гл. ас. д-р Ася Цанова** ми дават пълното основание да изкажа своята положителна оценка от работата ѝ и да препоръчам на Научното жури да предложи на Факултетния съвет на Медицинския факултет да подкрепи избора на **гл. ас. д-р Ася Цанова** за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 4.3. Биологически науки (Биохимия) за нуждите на катедра „Химия и биохимия, физиология и патофизиология“.

Дата: 25.11.2021

РЕЦЕНЗЕНТ:

Проф. дхн Иво Грабчев